

333.

**Rozporządzenie
Prezydenta Rzeczypospolitej**

z dnia 22 marca 1928 r.

o zwalczaniu jaglicy.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Każdy przypadek zachorowania na jaglicę podlega zgłoszeniu do powiatowej władzy administracji ogólnej najpóźniej w ciągu tygodnia od chwili stwierdzenia choroby przez lekarza.

Minister Spraw Wewnętrznych może rozciągnąć obowiązek zgłaszania na przypadki, w których zachodzi podejrzenie jaglicy, i na inne pokrewne zakaźne choroby oczu.

Art. 2. Obowiązek zgłaszania obciąża lekarzy i kierowników szpitali, lecznic, przychodni i t. p. instytucyj leczniczych.

Art. 3. Osoby chore na jaglicę obowiązane są przez cały czas trwania choroby:

- a) leczyć się w odpowiednich instytucjach leczniczych lub u lekarzy, uprawnionych do wykonywania praktyki lekarskiej w Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) stosować się do zaleceń lekarzy i władz sanitarnych, mających na celu ograniczenie szerzenia się chorób wśród otoczenia.

Nad spełnianiem tego obowiązku przez osoby niepełnoletnie i niewłasnowolne, dotknięte jaglicą, winni w swoim zakresie czuwać ich prawni opiekunowie, względnie kierownicy zakładów, pod których pieczęą pozostają te osoby.

Art. 4. Lekarz, który przy wykonywaniu swego zawodu stwierdzi przypadek jaglicy, winien uświadomić chorego co do zaraźliwości choroby i co do jego obowiązków (art. 3), oraz doreczyć i objaśnić choremu zatwierdzone przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych pouczenie, zawierające odpowiednie wskazówki zapobiegawcze.

W odniesieniu do osób niepełnoletnich i niewłasnowolnych wymienione w poprzednim ustępie pouczenia i wskazówki winien lekarz udzielić ich prawnym opiekunom względnie kierownikom zakładów, pod których pieczęą one pozostają.

Art. 5. W stosunku do osób, dotkniętych jaglicą, które uporczywie zaniedbują leczenie, lub znajdują się w warunkach uniemożliwiających należyte leczenie i odosobnienie zabezpieczające otoczenie przed zakażeniem, w szczególności w stosunku do chorych na jaglicę lub znajdujących się w takich warunkach poborowych i wojskowych stale urlopowanych — może powiatowa władza administracji ogólnej zarządzić przymusową izolację i leczenie.

Art. 6. Obowiązek zapobiegania szerzeniu się jaglicy wśród ludności oraz zapewnienia chorym

jągliczym możliwości należytego leczenia ciąży na odpowiednich związkach komunalnych (art. 7, 8, 9, 10 i 11) przy pomocy Państwa; związki te winny zakładać i utrzymywać:

- a) specjalne przychodnie przeciwjąglicze,
- b) oddziały jąglicze przy szpitalach publicznych,
- c) zakłady lecznicze dla chorych jągliczych i
- d) inne pomocnicze instytucje dla zwalczania i zapobiegania szerzeniu się jąglicy.

O obowiązku i kolejności zakładania przez poszczególne związki komunalne instytucji, o których mowa w p. a — d, orzeka wojewoda, kierując się względami na szerzenie się jąglicy, tudzież względami na siły finansowe związków komunalnych. Z wojewodą współdziała w tym zakresie z głosem stanowczym wydział wojewódzki. W mieście Warszawie powyższe decyzje należą do Ministra Spraw Wewnętrznych.

Związkom komunalnym, na których terenie szerzy się endemicznie jąglica, lub które nie posiadają dostatecznych środków na założenie i utrzymanie instytucji, o których mowa w niniejszym artykule oraz na pokrycie nieściągalnych kosztów leczenia, Państwo udziela pomocy finansowej (według uznania Ministra Spraw Wewnętrznych) w granicach kredytów, uchwalanych corocznie na ten cel w budżecie.

Art. 7. Zadaniem przychodni przeciwjągliczej jest wykrywanie i rejestrowanie chorych na jąglicę, zamieszkałych na terenie działania przychodni, roztoczenie nad nimi stałego nadzoru sanitarno-lekarskiego oraz zapewnienie im możliwości korzystania z bezpłatnego leczenia, wreszcie zabezpieczanie ogółu ludności przed zakażeniem i szerzeniem się jąglicy w drodze badań zapobiegawczych, odpowiednich pouczeń i propagandy.

Jeżeli na pewnym terenie szerzy się jąglica, wojewoda przy współudziale wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym może nałożyć na gminy i powiatowe związki komunalne obowiązek zakładania i utrzymywania przychodni.

Art. 8. Szpitale komunalne względnie pozostające pod zarządem związków komunalnych, a na terenie województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego istniejące szpitale powszechne i publiczne, — obowiązane są w miarę wolnych miejsc przyjmować do szpitala przekazanych przez lekarza powiatowego względnie przez przychodnię przeciwjągliczą chorych jągliczych.

Przy szpitalach publicznych ogólnych powiatowe związki komunalne i miasta wydzielone z powiatów, względnie odpowiednie związki międzykomunalne obowiązane są, jeśli na ich terenie szerzy się jąglica, utworzyć i utrzymywać oddziały oczne, przeznaczając odpowiednią liczbę miejsc dla chorych jągliczych, wymagających leczenia szpitalnego. O obowiązku tym orzeka wojewoda przy współudziale wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym, a w m. st. Warszawie Minister Spraw Wewnętrznych.

Art. 9. Wojewódzkie związki komunalne obowiązane są tworzyć i utrzymywać, lub ewentualnie

subwencionować specjalne zakłady lecznicze dla chorych jągliczych, o ile Minister Spraw Wewnętrznych stwierdzi konieczną ich potrzebę.

Art. 10. Gminy wiejskie, gminy miejskie i powiatowe związki komunalne mogą łączyć się w związki międzykomunalne celem tworzenia i utrzymywania zakładów dla chorych jągliczych.

Art. 11. Jeśli wśród dziatwy szkół powszechnych w miastach liczba chorych na jąglicę wynosi co najmniej 15 dzieci, winna być zorganizowana oddzielna szkoła lub oddziały jąglicze dla dzieci jągliczych, stosownie do przepisów o zakładaniu i utrzymywaniu szkół publicznych.

Art. 12. Naczelne kierownictwo i nadzór nad całą akcją zwalczania jąglicy w kraju należy do Ministra Spraw Wewnętrznych, który w tym zakresie przeprowadzać będzie kontrolę nad działalnością wszystkich publicznych i prywatnych instytucji dla zwalczania jąglicy i koordynować ich działalność.

Zwierzchni nadzór nad zakładami opiekuńczo-wychowawczymi dla dzieci jągliczych (art. 6 punkt d), pozostającymi pod zwierzchnim nadzorem Ministra Pracy i Opieki Społecznej, sprawuje Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 13. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami określi w rozporządzeniu wykonawczem szczegółowe przepisy, według których mają być urządzone, otwierane i prowadzone wszelkie, na obszarze Państwa istniejące i powstać mające przychodnie, oddziały oczne jąglicze i t. p. instytucje dla walki z jąglicą, utrzymywane tak przez instytucje publiczne, jak również i prywatne.

Art. 14. Porady i leczenie chorych jągliczych w przychodniach przeciwjągliczych są udzielane bezpłatnie.

Co do pokrywania kosztów leczenia chorych jągliczych w szpitalach ogólnych i specjalnych zakładach jągliczych obowiązują ogólne przepisy o pokrywaniu kosztów leczenia w szpitalach publicznych.

Przychodnie, szpitale i t. p. instytucje lecznicze mogą żądać uiszczenia opłat za leczenie i świadczenia w naturze, dawane chorym, od instytucji, które są obowiązane do udzielania takich świadczeń na podstawie innych ustaw.

Art. 15. Winny zaniechania zgłoszeń, do których jest obowiązany zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia (art. 1, 2), lub niestosowania się do przepisów i zarządzeń, wydanych na podstawie tego rozporządzenia (art. 3 i 4), podlega w drodze postępowania administracyjnego karze grzywny do 500 zł.

W orzeczeniu skazującym władza administracyjna oznaczy karę aresztu zastępczego na wypadek nieściągalności grzywny, według swobodnego uznania, jednak nie powyżej dni 14.

Do orzekania o czynach, karalnych według postanowień niniejszego artykułu, powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Osoba, której wymierzyła karę powiatowa władza administracji ogólnej, może w ciągu 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi okręgowemu, który rozstrzyga prawomocnie przy odpowiednim zastosowaniu przepisów postępowania, obowiązujących go w pierwszej instancji. Na wniosek prokuratora będzie zarządzone postępowanie uproszczone; wyrok sędziego nie ulega skarżeniu.

W postępowaniu sądowym orzeczenie władzy administracyjnej zastępuje prawomocny akt oskarżenia (wniosek w postępowaniu uproszczonym). Przed wyznaczeniem rozprawy przewodniczący (sędzia) może zarządzić przesłuchanie przez właściwy sąd powiatowy (pokoju) oskarżonego, świadków i biegłych; świadków i biegłych można przesłuchiwać pod przysięgą. Sąd postanawia według swego uznania, których świadków i biegłych przesłucha na rozprawie pod przysięgą lub bez zaprzysiężenia, a których zeznania będą odczytane; wolno odczytywać zapiski dochodzenia i inne części akt administracyjnych.

Żądanie przekazania sprawy sądowi nie wstrzymuje ścigania grzywny.

Art. 16. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, a co do orzecznictwa karnego Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej. Równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy w sprawach unormowanych niniejszym rozporządzeniem.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meyszłowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*